

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1517/23-A

Název	Základní škola, Praha 10, V Rybníčkách 31/1980
Sídlo	V Rybníčkách 31, 100 00 Praha 10 - Strašnice
E-mail	skola.rybnicky@seznam.cz
IČO	48132012
Identifikátor	600041115
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Luděk Doležal
Zřizovatel	Městská část Praha 10
Místo inspekční činnosti	V Rybníčkách 31, 100 00 Praha 10 - Strašnice
Inspekční činnost na místě	9. 5. 2023 – 12. 5. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 10, V Rybníčkách 31/1980 (dále „škola“ nebo „organizace“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Škola se zaměřuje na podporu všestranného rozvoje osobnosti žáků. Výuka anglického jazyka probíhá od 1. ročníku, druhým vyučovaným cizím jazykem je od 7. ročníku německý jazyk. Školu rovněž charakterizuje široká nabídka volitelných předmětů a efektivní spolupráce s externími partnery.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k výraznému nárůstu počtu žáků a tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 610 žáků v 25 třídách, nejvyšší povolený počet žáků ve škole (620) byl naplněn na 98 %. Z celkového počtu žáků tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) 8 % a žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) 13 %. Zájmové vzdělávání bylo k termínu inspekční činnosti poskytováno 225 účastníkům v 8 odděleních školní družiny. V přípravné třídě se vzdělávalo 15 dětí.

Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Sídlí v klidné části Prahy a je dobře dostupná městskou hromadnou dopravou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně ve vedení školy. Ředitel školy (dále „ředitel“) působí v řídicí funkci pátým rokem, ve své práci využívá znalost prostředí a specifík školy. Stanovené koncepční záměry odrážející potřeby organizace, zájem rodičů a záměry zřizovatele. Ředitel svým přístupem v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek vytvořil vhodné předpoklady pro stávající fungování školy i pro její další perspektivní rozvoj. Úpravy školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP“) i zahájení výuky nové informatiky od školního roku 2022/2023 vedou k efektivní podpoře rozvoje informační gramotnosti a informatického myšlení žáků.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy a reflektuje změny související s nárůstem počtu žáků i pedagogických pracovníků. Účinnost řízení pedagogického procesu podporuje přenesení části pravomocí ředitele na jeho zástupkyně a na další pedagogické pracovníky, tj. odborné pracovníky školního poradenského pracoviště, koordinátora ŠVP, metodika environmentální výchovy a vedoucí vychovatelku ve školní družině. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci činnosti metodických sdružení, předmětových komisí a na jednáních pedagogické rady.

Aplikované kontrolní a evaluační mechanismy jsou vzájemně provázané a slouží k vyhodnocování dosažené úrovně výchovně vzdělávacího procesu. Hospitační činnost vedení školy vyústí v konkrétní doporučení pro zkvalitnění výuky. V některých případech, např. v přípravné třídě, nebyla stanovená doporučení plně respektována. Učitelé si poskytují metodickou pomoc také formou vzájemných hospitací.

Výsledkem koncepční personální práce vedení školy je stabilizovaný pedagogický sbor, v němž působí 39 učitelů, 8 vychovatelek, 5 asistentů, školní psycholog, speciální pedagog. Z celkového počtu pedagogických pracovníků sedm učitelů nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace, všichni nekvalifikovaní učitelé si vzdělání doplňují odpovídajícím studiem. Nekvalifikovanost a krátká pedagogická praxe vyučujících se projevila ve výuce pouze ojediněle, např. ve vytváření dostatečného prostoru pro souvislejší mluvený projev žáků v hodinách cizích jazyků. Začínajícím a nově nastupujícím pedagogům je poskytována metodická podpora vedením školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá cíleně, vychází z plánu dalšího vzdělávání a plánu pedagogického rozvoje školy. Ve sledovaném období posledních tří školních let se zaměřilo např. na vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologiích nebo na práci s pravidly ve třídě.

Účelně rozvíjené partnerské vztahy přispívají ke zkvalitňování vzdělávání, např. úspěšná spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, participace na vzdělávacích, společenských a kulturních akcích pořádaných zřizovatelem v rámci městské části (podpora

mobility žáků a pedagogů, vánoční koncert, dny otevřených dveří, besedy, přednášky, setkávání ředitelů, učitelů a žáků škol městské části, výměnné náslechy atd.). Prostřednictvím žakovského parlamentu se žáci na pravidelných setkáních vyjadřují k plánování a realizaci aktivit školy. Zákonní zástupci aktivně ovlivňují fungování školy v rámci Klubu rodičů a materiálně podporují vzdělávací i zájmovou činnost, např. odměny pro žáky, sportovní vybavení.

Materiální a finanční podmínky umožňují kvalitní naplňování školních vzdělávacích programů, kontinuálně se zlepšují. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových a odborných učeben, např. nová přírodovědná učebna, nová učebna fyziky, čtenářské gramotnosti, učebna výpočetní techniky. Ve výuce jsou efektivně využívány informační a komunikační technologie i didaktické pomůcky. Školní družina má k dispozici samostatné prostory, pouze ojediněle jsou využívány také kmenové třídy, a vlastní dětské hřiště s herními prvky. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně, která sídlí v budově školy. Podpora zdravého životního stylu žáků je zajištěna i prostřednictvím zapojení do projektů Mléko do škol a Ovoce do škol. Žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí jsou zajištěny dotované obědy. K bezpečnosti žáků přispívá recepce a elektronické zabezpečení vstupu do školní budovy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem většiny sledovaných hodin byla pozitivní pracovní atmosféra, vstřícný a přátelský přístup vyučujících k dětem a žákům. Děti a žáci respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími. Většina hospitovaných hodin měla promyšlenou strukturu s jasným stanovením cíle a tématu, byla organizačně dobře připravena.

V přípravné třídě vytvářela vyučující dětem prostor pro vlastní vyjádření podle jejich možností. Průběžně je oceňovala za snahu i dílčí pokrok a povzbuzovala je k následné aktivitě. Dominantně využívané postupy však byly málo efektivní, nevycházely z dětské volby a většinou nezajistily potřebnou individualizaci vzdělávání. Při realizovaných aktivitách byla dětem poskytována zpětná vazba, nevedla však k jejich sebehodnocení ani k vzájemnému hodnocení, což dětem neumožňovalo uvědomění si vlastních úspěchů a posilování sebevědomí. Grafomotorická prevence nebyla uplatňována zcela účelně, nestabilní způsoby sezení nebyly v mnoha případech efektivně korigovány.

Vzdělávání na prvním stupni se vyznačovalo promyšlenou organizací vyučovacích hodin, činnostním charakterem výuky a průběžnou pozitivní motivací žáků. Učitelé kombinovali frontální výuku se skupinovou a samostatnou prací žáků, prací ve dvojicích a poskytovali žákům dostatečný prostor pro plnění zadaných úkolů. Častým střídáním různých činností a práce s uplatněním herních prvků žáky cíleně aktivizovali. Účelné využívání interaktivní tabule podporovalo názornost probíraného učiva. Vyučující však jen ojediněle diferencovali zadávané úkoly s ohledem na různou míru vzdělávacích předpokladů žáků.

Ve sledované výuce anglického jazyka na prvním stupni pedagogové většinou cíleně rozvíjeli receptivní řečové dovednosti žáků, kladli důraz na osvojení příslušné slovní zásoby a porozumění mluvenému projevu. Pozitivem bylo vedení výuky v cílovém jazyce. Vyučující na druhém stupni v dostatečné míře nevyužili výhody menšího počtu žáků v hodinách cizích jazyků. Dominantní postavení učitele, menší pestrost metod a střídání činností v části hodin vedla k pasivitě jednotlivců a nerovnoměrnému zapojení některých žáků do vyučování. V některých hodinách nebyl vytvářen dostatečný prostor pro souvislejší mluvený projev žáků a v části hodin cizích jazyků nebyl cíleně podpořen rozvoj jejich interaktivních řečových dovedností.

Vzdělávání v nové informatice se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení. Ve výuce jsou využívány typy úloh a zadání, se kterými se žáci setkávají i v dalších oborech. Učí se hledat různá řešení problémů a systematicky posuzovat nejvhodnější z nich. Informatické myšlení žáků podporují učitelé také zařazováním gradovaných úloh. Ve sledovaných hodinách byla aktivita na straně žáků, což podporovalo kritické a tvořivé využívání digitálních technologií a rozvoj dalších digitálních kompetencí.

Ve výuce na druhém stupni převažovala frontální výuka s výraznější rolí učitele, doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. Kooperativní formy práce byly využity spíše v menší míře. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené, žáci měli potřebné množství času k pochopení a procvičení probírané látky. Vyučující respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc, ale jen výjimečně reflektovali individuální studijní předpoklady žáků. Učitelé ve většině případů nediferencovali během výuky zadávané úkoly s ohledem na žáky s odlišnými individuálními potřebami. Vzdělávací strategie rozvíjely zejména vědomosti a dovednosti žáků, menší pozornost byla věnována formování jejich postojů. V závěrečné fázi vyučovacích hodin převážná část učitelů opomíjela shrnutí probraného učiva a vyhodnocení stanoveného vzdělávacího cíle. Názornost výuky a smyslového vnímání žáků byly účelně podpořeny častým uplatněním didaktické techniky nebo přehledným grafickým záznamem na tabuli.

Práce asistentek pedagoga představovala ve sledovaných hodinách funkční podporu učitelů i žákům. Asistentky poskytovaly přiměřenou pomoc nejen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, ale pomocí ostatním žákům a organizační podporou při skupinové práci efektivně napomáhaly plynulosti vzdělávacího procesu.

Zájmové vzdělávání účelně navazuje na dopolední vzdělávání. Je založeno na pestré a hravé činnosti umožňující smysluplné využití volného času. Jednotlivé aktivity (odpočinkové, relaxační aj.) jsou časově vyvážené, vycházejí z individuálních potřeb a zájmu účastníků. Děti a žáci jsou motivováni k získávání nových informací prostřednictvím zážitkových metod práce a systematicky vedeni k sebepoznání, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností i individuálních zájmů a nadání, což je zřejmé z výsledků např. sportovních a výtvarných akcí a akcí pořádaných externími partnery školy.

Součástí vzdělávání jsou krátkodobé i dlouhodobé projekty, např., přednášky, exkurze, besedy, školy v přírodě, plavecký a lyžařský výcvik, cyklistické výlety, spolupráce na akcích s ostatními školami v regionu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování a vyhodnocování individuálních, skupinových a celkových výsledků vzdělávání žáků využívá škola standardní nástroje, tj. průběžně ověřování znalostí a dovedností především formou písemného a ústního zkoušení. K ověřování naplňování očekávaných výstupů školního vzdělávacího programu používá škola v některých ročnících v matematice, českém jazyce a angličtině srovnávací písemné práce. Individuální i celkové vzdělávací výsledky žáků jsou sledovány vyučujícími i vedením školy a projednávány na jednáních pedagogické rady. Na prvním stupni je hodnocení klasifikačními stupni na vysvědčení doplněno slovním hodnocením třídního učitele, což poskytuje žákům i jejich zákonným zástupcům ucelený přehled o míře osvojených znalostí, vědomostí i dovedností i o jejich učebním pokroku.

Ve sledovaném období dosahovali žáci stabilních výsledků. Velmi dobrou úroveň znalostí žáků pátého ročníku ve školním roce 2021/2022 v matematice a českém jazyce dokládají výsledky externího výběrového testování České školní inspekce, kdy žáci školy v tomto

srovnání dosáhli výborných a nadprůměrných výsledků. Další informace o úrovni osvojených vědomostí a znalostí získává vedení školy také v rámci přijímacího řízení na střední školy, ve kterém bývají žáci úspěšní. Škola vytváří prostor pro zapojování žáků do sportovních, uměleckých a vědomostních soutěží (účast žáků v projektu Příběhy našich sousedů, literární soutěž v rámci České republiky i zahraniční – projekt Most-Hamburk-Praha, účast v olympiádách).

Ve vedení pedagogické diagnostiky v přípravné třídě byly zjištěny nedostatky. Pedagogická diagnostika je vedena pouze formou jednoduchých zápisů, ve kterých jsou několikrát ročně zaznamenávány pokroky dětí. K dalšímu pedagogickému působení však nejsou systematicky vytyčovány individuální vzdělávací cíle, což snižuje možnosti další pedagogické intervence.

Škola věnuje odpovídající pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí, což dokládají jejich vzdělávací výsledky. Bezproblémovému přechodu dětí z mateřských škol do základního vzdělávání napomáhají aktivity pro zákonné zástupce dětí (den otevřených dveří, individuální schůzky), společné návštěvy školy dětí z okolních mateřských škol i nastavení transparentních pravidel, která přispívají k vytvoření bezpečného prostředí pro žáky. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Pro žáky nově vzniklých šestých ročníků pořádá škola adaptační výjezd.

Systematická práce školního poradenského pracoviště vytváří příznivé podmínky pro vzdělávání žáků se SVP i pro prevenci školní neúspěšnosti. Žákům je poskytována podpora formou doučování, prostřednictvím plánů pedagogické podpory a individuálních vzdělávacích plánů. Dobře je nastavena pomoc asistentů pedagoga realizovaná ve spolupráci poradenského týmu s vyučujícími, zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. K úspěšnému začlenění žáků s OMJ do vzdělávání přispívá systémová podpora výuky českého jazyka, individuální doučování a konzultace. Z analýzy výsledků žáků s OMJ však vyplývá, že při jejich hodnocení nejsou pedagogy vždy dostatečně akceptovány jejich vzdělávací potřeby a různá znalost českého jazyka, což se u některých z nich projevilo slabšími výsledky. V rámci kariérního poradenství poskytuje škola žákům i jejich zákonným zástupcům dostatečný informační systém. Příprava na volbu povolání je zařazena do ŠVP školy od 7. ročníku.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, žáci se rovněž účastní řady tematicky zaměřených programů a besed. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování (např. šikana, kouření) následuje okamžitá intervence a jednání s rodiči. Četnost výskytu rizikového chování je na nízké úrovni. K osvědčeným nástrojům prevence patří jasně vymezená pravidla chování ve škole, aktivní činnost školního parlamentu či realizované adaptační aktivity. Škola rovněž účelně využívá motivační funkci výchovných opatření, pochvaly převažují nad kázeňskými opatřeními.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo ke změně na pozici ředitele a k navýšení celkového počtu žáků. Kontinuálně jsou zlepšovány materiální podmínky školy.

Silné stránky

- vstřícná a přátelská atmosféra v průběhu vzdělávání,
- podnětné prostředí a kvalitní materiální zázemí,
- efektivně rozvíjené partnerské vztahy,
- rozvoj informačního myšlení žáků a efektivní zařazení informatiky do výuky.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nedostatečná podpora rozvoje řečových dovedností v části hodin cizích jazyků na 2. stupni,
- menší míra podpory žáků během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám, ojedinělé zařazování diferencovaných úloh,
- nedostatečné a nevypovídající vedení pedagogické diagnostiky v přípravné třídě.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit větší podporu v rozvoji řečových dovedností v hodinách cizích jazyků na 2. stupni,
- diferencovat vzdělávací obsah a zajistit větší podporu žákům během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám,
- záznamy pedagogické diagnostiky v přípravné třídě vést v dostatečné frekvenci a vypovídajícím způsobem s vyvozováním záměrů pro další působení.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2017
2. Školní vzdělávací program „Škola pro všechny“ platný od 1. 9. 2022
3. ŠVP – školní družina s platností od 1. 9. 2022
4. ŠVP – přípravné třídy platný od 1. 9. 2018
5. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2022
6. Školní řád platný od 1. 9. 2022
7. Školní matrika vedená k termínu inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školních letech 2021/2022, 2022/2023
9. Přehled kontrolní a hospitační činnosti ve školních letech 2021/2022, 2022/2023
10. Minimální preventivní program platný k termínu inspekce
11. Plány DVPP 2021/2022 a 2022/2023
12. Záznamy školského poradenského pracoviště ve školním roce 2022/2023
13. Koncepční záměry 2022–2025
14. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
15. Účetní závěrka za rok 2022, Vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Vávrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Kateřina Poláková, školní inspektorka

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektorka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.